

Genel Kurul

Dağıtım: Genel
11 Ocak 2019

Yetmiş Üçüncü Oturum
Gündem Maddesi 80

20 Aralık 2018 Tarihli Genel Kurul Kararı

[*Altıncı Komite Raporu üzerine (A/73/496)*]

73/198. Milletlerarası Arabuluculuk Uzlaşma Anlaşmalarının İcrasına İlişkin Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesi

Genel Kurul,

Uluslararası ticaret hukukunun kademeli uyumlaştırılması ve birleştirilmesinin daha da geliştirilmesi ve bu hususta, özellikle de gelişmiş ülkelerde yaşayanlar olmak üzere, tüm insanların uluslararası hukukun kapsamlı bir biçimde gelişme göstermesine ilişkin menfaatlerinin göz önünde bulundurulması amacıyla Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonunu kuran 17 Aralık 1966 tarihli ve 2205 (XXI) sayılı kararını *hatırlatarak,*

Uluslararası Ticari Uzlaşma Model Yasasının Komisyon¹ tarafından kabul edildiğini ve 4 Aralık 1980 tarihli 35/52 sayılı kararında tavsiye ettiği Uzlaşma Kuralları Komisyonu² ile birlikte, Model Kanunun, uluslararası ticari ilişkilerden doğan anlaşmazlıkların adil ve etkili bir şekilde çözümlenmesi için uyumlu bir hukuki çerçevenin oluşturulmasına büyük katkılar sağlayacağı kanaatini ifade ettiği 19 Kasım 2002 tarih ve 57/18 sayılı kararını da ayrıca *hatırlatarak,*

Arabuluculuğun uluslararası ticari ilişkiler bağlamında doğan uyuşmazlıkların dostane çözümünde bir yöntem olarak arz ettiği önemi *teyit ederek,*

Milletlerarası arabuluculuk uzlaşma anlaşmalarının icrasına ilişkin bir sözleşmenin farklı hukuki, sosyal ve ekonomik sistemlere sahip Devletlerce kabul edilmesinin, uluslararası arabuluculuk üzerine mevcut olan hukuki çerçeveyi tamamlayacağına ve uyumlu uluslararası ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlayacağına *inanarak,*

¹ Karar 57/18, Ek.

² Genel Kurul Resmi Kayıtları, Otuz beşinci Oturum. Ek 17 (A/35/17), para. 106; ayrıca bk.

Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu Yıllığı, vol. XI; 1980. Üçüncü bölüm, ek II.

Komisyunun eş zamanlı olarak milletlerarası arabuluculuk uzlaşma anlaşmalarının icrasına İlişkin bir sözleşme hazırlanmasına ve Uluslararası Ticari Uzlaşma Model Kanununun tadiline ilişkin kararının farklı yargı mercilerinde farklı arabuluculuk deneyimlerine uyum sağlama ve ilgili Devletlerin belgelerden herhangi birisini kabul edebilmeleri hususunda bir beklenti yaratmaksızın, Devletlere milletlerarası arabuluculuk uzlaşma anlaşmalarının icrasına ilişkin anlaşmalarının sınır aşırı uygulamasına ilişkin tutarlı standartlar sağlama amacını güttüğünü *kaydederek*³

Sözleşme taslağının dikkatle hazırlandığını ve sözleşme taslağının hükümetlerarası ve sivil toplum örgütleri ile birlikte Hükümetlerle yapılan istişarelerden istifade ettiğini *memnuniyetle belirterek*,

Komisyunun elli birinci oturumda aldığı, sözleşme taslağının değerlendirilmesi için Genel Kurula iletilmesine ilişkin kararını *dikkate alarak*⁴

Sözleşme taslağının Komisyon tarafından onaylandığını memnuniyetle *dikkate alarak*⁵

Singapur Hükümetine, Singapur Sözleşmesi'nin imza törenine ev sahipliği yapma teklifine ilişkin *memnuniyetini bildirerek*,

1. Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonuna, milletlerarası arabuluculuk uzlaşma anlaşmalarının icrasına ilişkin sözleşme taslağını hazırlamasından dolayı *teşekkür eder*,
2. Mevcut kararın ekinde bulunan Milletlerarası Arabuluculuk Uzlaşma Anlaşmalarının İcrasına İlişkin BM Sözleşmesini *kabul eder*;
3. 7 Ağustos 2019 tarihinde Singapur'da Sözleşme'nin imzaya açılması töreni düzenlenmesine *izin verir* ve Sözleşme'nin "Singapur Arabuluculuk Sözleşmesi" olarak anılmasını *tavsiye eder*,
4. Uluslararası anlaşmazlıkların çözümlenmesine ilişkin hukuki çerçevenin güçlendirilmesini arzu eden Hükümetlere ve bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerine, Sözleşmeye taraf olmayı göz önünde bulundurmaları *çağrısında bulunur*.

62'inci Genel Kurul toplantısı

20 Aralık 2018

³ Genel Kurul *Resmi Kayıtları*, Yetmiş İkinci Oturum, Ek 17 (A/72/17), 238-239 paragraflar; ayrıca bk. A/CN.9-901, para.52.

⁴ Genel Kurul *Resmi Kayıtları*, Yetmiş Üçüncü Oturum, Ek 17 (A/73/17), para.49

⁵ A.g.e., ek.1

Ek**Milletlerarası Arabuluculuk Uzlaşma Anlaşmalarının
İcrasına İlişkin BM Sözleşmesi****Önsöz**

İşbu Sözleşme 'nin Tarafları,

Uluslararası ticaret açısından arabuluculuğun değerini, uyuşmazlığı olan tarafların, uyuşmazlığı dostane bir şekilde çözme çabalarında kendilerine yardımcı olması için üçüncü kişi veya kişileri talep ettiği ticari uyuşmazlıkların çözümünde bir yöntem olarak *kabul ederek,*

Uluslararası ve yerel ticari uygulamalarda arabuluculuğun giderek artan bir şekilde hukuk davalarına alternatif olarak kullanıldığını *kaydederek,*

Arabuluculuk kullanımının, bir uyuşmazlığın ticari bir ilişkinin sona ermesine yol açtığı durumları azaltması, uluslararası işlemlerin ticari taraflarca idare edilmesini kolaylaştırması ve Devletlerin adalet yönetiminde tasarruf sağlaması gibi önemli faydalar sağladığını *dikkate alarak,*

Farklı yasal, sosyal ve ekonomik sistemlere sahip Devletler için kabul edilebilir uluslararası arabuluculuk uzlaşma anlaşmaları için bir çerçeve oluşturulmasının uyumlu uluslararası ekonomik ilişkilerin gelişmesine katkı sağlayabileceğine *inanarak,*

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1**Uygulama kapsamı**

1. Bu Sözleşme, arabuluculuktan kaynaklanan ve taraflarca, ticari bir uyuşmazlığı çözmek için ("uzlaşma anlaşması") yazılı olarak yapılan bir anlaşmaya uygulanır, söz konusu uyuşmazlık anlaşmanın yapıldığı sırada aşağıdaki durumlarda uluslararası sayılır:

(a) Uzlaşma anlaşmasına taraf olan en az iki Tarafın farklı Devletlerde iş yerlerinin bulunması; veya

(b) Uzlaşma anlaşmasına taraf olan Tarafların iş yerlerinin bulunduğu Devlet;

(i) ya Uzlaşma anlaşması kapsamındaki yükümlülüklerin önemli bir bölümünün gerçekleştirildiği Devletten, ya da;

(ii) Uzlaşma anlaşmasının konusuyla en çok bağlantısı olan Devletten farklı olan Devlettir.

2. İşbu Sözleşme aşağıdaki uzlaşma anlaşmalarına uygulanmaz:

(a) Taraflardan birinin (bir tüketicinin) kişisel, ailevi veya evsel kullanım ile ilgili amaçlarla yaptığı işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkları gidermek için yapılan uzlaşma anlaşmaları;

(b) Aile, miras veya iş hukuku ile ilgili uzlaşma anlaşmaları.

3. Bu Sözleşme aşağıdakilere uygulanmaz:

(a) Uzlaşma anlaşmaları:

(i) Bir mahkeme tarafından onaylanmış veya mahkeme huzurundaki davalar esnasında yapılan uzlaşma anlaşmaları; ve

(ii) Söz konusu mahkemenin bulunduğu Devlette bir karar olarak uygulanabilir uzlaşma anlaşmaları;

(b) Hakem kararı olarak kayda geçmiş ve uygulanabilir uzlaşma anlaşmaları.

Madde 2

Tanımlar

1. maddenin 1. fıkrasının amaçları bakımından:

(a) Bir tarafın birden fazla iş yeri varsa, ilgili iş yeri, uzlaşma anlaşmasının yapıldığı tarihte taraflarca bilinen ya da öngörülen koşulları göz önüne alınarak, uzlaşma anlaşmasıyla çözülen anlaşmazlıkla en yakın bağlantıya sahip olandır;

(b) Bir tarafın iş yerinin olmaması durumunda, tarafın mutlak meskenine başvurulmalıdır.

2. Bir uzlaşma anlaşmasının içeriği herhangi bir biçimde kaydedilmişse, "yazılı" yapılmış sayılır. Bir uzlaşma anlaşmasının yazılı olması şartı, içinde yer alan bilgilere daha sonra başvurmak üzere kullanılabilmesi için erişilebilir olması durumunda, elektronik haberleşme ile yerine getirilir.

3. "Arabuluculuk", kullanılan ifadeye veya sürecin esaslarına bakılmaksızın, uyuşmazlığa konu olan taraflar ile ilgili, çözüm uygulama yetkisi olmayan üçüncü kişi veya kişiler ("arabulucu") aracılığıyla tarafların dostane bir çözüme ulaşmaya çalıştıkları süreci ifade eder.

Madde 3

Genel ilkeler

1. Sözleşme 'ye taraf olan her bir Taraf, usul kurallarına uygun olarak ve bu Sözleşme 'de belirtilen şartlar altında bir uzlaşma anlaşması uygular.

2. Bir tarafın uzlaşma anlaşmasıyla hâlihazırda çözüldüğünü iddia ettiği bir konuyla ilgili uyuşmazlık ortaya çıkması durumunda, Sözleşme 'ye taraf olan bir Taraf, konunun hâlihazırda çözüldüğünü kanıtlamak için tarafın, usul kurallarına uygun olarak ve bu Sözleşme 'de belirtilen şartlar uyarınca uzlaşma anlaşmasına başvurmasına izin verir.

Madde 4

Uzlaşma Anlaşmalarından yararlanmak için gerekenler

1. İşbu Sözleşme uyarınca bir uzlaşma anlaşmasından yararlanan Taraf, çarenin arandığı diğer Sözleşme Tarafının yetkili makamına;

- (a) Taraflarca imzalanan uzlaşma anlaşmasını;
- (b) Uzlaşma anlaşmasının arabuluculuk yoluyla yapıldığına dair kanıtı, örneğin:
- (i) Arabulucunun uzlaşma anlaşması üzerindeki imzasını;
- (ii) Arabulucu tarafından arabuluculuk yapıldığına dair imzalanmış belgeyi;
- (iii) Arabuluculuk ifa eden kurumun tasdiknamesini; ya da
- (iv) (i), (ii) veya (iii) Maddelerde sıralananların mevcut olmaması halinde, yetkili makamın kabul edeceği diğer delilleri sağlar.

2. Aşağıda kaydedilen durumların vuku bulması halinde, uzlaşma anlaşmasını imza şartının taraflarca, ya da uygulanabilir hallerde, arabulucu tarafından elektronik haberleşme yoluyla yerine getirilmiş olduğu kabul edilir;

(a) Tarafları ya da arabulucuyu tespit etmek ve elektronik haberleşmenin kapsadığı bilgi hususunda tarafların ya da arabulucunun niyetini belirtmek için bir yöntem kullanılması; ve

(b) Kullanılan yöntemin:

(i) Ya, ilgili anlaşma da dâhil olmak üzere tüm koşullar göz önüne alındığında, elektronik haberleşmenin meydana gelme veya yapılma amacının uygun olduğu kadar güvenilir olması; ya da,

(ii) Kendi başına ya da diğer delillerle birlikte, (a) bendinde tanımlanan görevleri yerine getirdiğinin kanıtlanması.

3. Uzlaşma anlaşmasının talepte bulunan Sözleşme Tarafının resmi dilinde olmaması halinde, yetkili makam söz konusu dile tercüme edilmesini talep edebilir.

4. Yetkili makam, Sözleşme gereklerine uyulduğunu teyit etmek için gerekli herhangi bir belgeyi talep edebilir.

5. Yetkili makam yardım talebini değerlendirirken ivedilikle hareket eder.

Madde 5

Yardım sağlamayı reddetme gerekçeleri

1. 4. madde uyarınca yardım talep edilen Sözleşme Tarafının yetkili makamı, ancak yardım talep eden tarafın aşağıda kaydedilenleri kanıt olarak sunması durumunda yardım sağlamayı reddedebilir;

(a) Uzlaşma anlaşması taraflarından birinin bazı alanlarda yetki sahibi olmaması;

(b) Gerekçe olarak gösterilmek istenen uzlaşma anlaşmasının:

(i) Hükümsüz, geçersiz ya da tarafların yürürlükte bulunan, tabi oldukları yasaya göre uygulanamaz olması ya da, 4. Madde uyarınca yardım talep edilen durumlarda Sözleşme Tarafının yetkili makamının uygulanabilir addedtiği kanun uyarınca bu yönde bir gösterge bulunmaması;

- (ii) Şartları gereği bağlayıcı ya da nihai olmaması; veya
  - (iii) Özerinde daha sonra değişiklikler yapılmış olması;
- (c) Uzlaşma anlaşmasındaki yükümlülüklerin;
- (i) Yerine getirilmiş olması; veya
  - (ii) Açık ya da anlaşılır olmaması;
- (d) Yardım sağlamanın uzlaşma anlaşması şartlarına aykırı olması;
- (e) Arabulucuya ya da arabuluculuğa uygulanabilir standartların arabulucu tarafından ciddi şekilde ihlal edilmesi; öyle ki, eğer ihlal mevcut olmasaydı, söz konusu taraf uzlaşma anlaşmasına girmeyecekti; veya
- (f) Arabulucunun, arabulucunun tarafsızlığına veya bağımsızlığına ilişkin haklı şüpheler uyandıran durumları taraflara açıklamaması ve bu açıklamayı yapmamasının, taraf üzerinde maddi ya da haksız etki doğurması; öyle ki, eğer açıklansaydı söz konusu taraf uzlaşma anlaşmasına girmeyecekti.
2. 4. madde uyarınca yardım talep edilen Sözleşme Tarafının yetkili makamı, aşağıda kaydedilenleri tespit etmesi halinde yardım sağlamayı reddedebilir:
- (a) Yardım sağlamanın söz konusu Tarafın kamu politikasına aykırı olması durumunda; veya
  - (b) Uyuşmazlık konusunun söz konusu Tarafın kanunları uyarınca arabuluculuk yoluyla çözüme kavuşturulmaması durumunda.

Madde 6

Benzer başvuru veya iddialar

4.madde uyarınca istenilen yardımı etkileyebilecek bir mahkemeye, tahkim mahkemesi veya herhangi başka bir yetkili makama, uzlaşma anlaşmasına ilişkin bir başvuru veya iddiada bulunduğu takdirde Sözleşme 'ye Taraf olan yetkili makam şayet uygun görürse, böyle bir talep durumunda kararı erteleyebilir ve ayrıca, Taraflardan birinin isteği üzerine diğer tarafın uygun güvenlik sağlamasına hükmedebilir.

Madde 7

Diğer kanun veya antlaşmalar

İşbu Sözleşme, ilgili Taraflardan hiçbirini, uzlaşma anlaşmasının uygulanması ihtiyacının hâsıl olduğu yerdeki Sözleşme Tarafının kanun veya antlaşmalarının müsaade ettiği şekilde ve ölçüde böyle bir uzlaşma anlaşmasından yararlanmak için sahip olabileceği haktan mahrum bırakmaz.

Madde 8

Çekinceler

1. İşbu Sözleşme Tarafı;

(a) Bu Sözleşme'nin, beyanda belirtildiği ölçüde, taraf olunan veya herhangi bir devlet kurumunun veya bir devlet kurumu adına hareket eden herhangi bir kişinin taraf olduğu uzlaşma anlaşmalarına uygulanmayacağını;

(b) Sözleşme'nin, yalnızca uzlaşma anlaşması taraflarının Sözleşme'nin uygulanmasında mutabık kaldığı ölçüde uygulanacağını beyan edebilir.

2. Bu maddede açıkça belirtilenler haricinde hiçbir çekinceye izin verilmez.

3. Sözleşme Taraflarından her biri her daim çekince koyabilir. İmza sırasında koyulan çekinceler onay, kabul veya uygun görmeden sonra tasdik edilmeye tabidir. Bu çekinceler ilgili Sözleşme Tarafı açısından Sözleşme'nin yürürlüğe girmesiyle eş zamanlı olarak geçerli olur. İşbu Sözleşmenin onayı, kabulü ve uygun görülmesi veya Sözleşmeye katılım sırasında veya 13.madde uyarınca bir beyanın yapılması sırasında yapılan çekinceler, ilgili Sözleşme Tarafına dair Sözleşme'nin yürürlüğe girmesiyle eş zamanlı olarak geçerli olur. Söz konusu Sözleşme Tarafı için Sözleşme'nin yürürlüğe girmesine müteakip tevdi edilen çekinceler tevdi tarihinden altı ay sonra geçerli olur.

4. Çekinceler ve bu çekincelerin doğrulama işlemleri saklayıcıya tevdi edilir.

5. Bu Sözleşme uyarınca çekince koyan herhangi bir Sözleşme Tarafı, çekinceyi her daim geri alabilir. Söz konusu geri alma işlemleri, saklayıcıya tevdi edilmelidir ve tevdi tarihinden altı ay sonra geçerli olur.

Madde 9

Uzlaşma anlaşmaları üzerindeki etki

İşbu Sözleşme ve Sözleşme 'ye ilişkin çekince veya çekinceyi geri alma, yalnızca Sözleşme ve Sözleşme 'ye ilişkin çekince veya çekinceyi geri almanın, Sözleşme Tarafı için yürürlüğe girme tarihini müteakip imzalanan uzlaşma anlaşmalarına uygulanır.

Madde 10

Saklayıcı

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, işbu Sözleşme'nin saklayıcısı olarak atanmıştır.

Madde 11

İmza, onay, kabul, tasdik, katılım

1. Bu Sözleşme, 7 Ağustos 2019 tarihinde, Singapur'da ve sonrasında New York'ta Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde tüm Devletlerin imzasına açıktır.

2. Bu Sözleşme, sözleşmeyi imzalayan tarafların, onay, kabul veya tasdikine tabidir.
3. Bu Sözleşme imzaya açıldığı tarih itibariyle Sözleşmeye taraf olmayan tüm Devletlerin katılımına açıktır.
4. Onay, kabul, tasdik veya katılım belgeleri saklayıcıya tevdi edilmelidir.

Madde 12

Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerinin katılımı

1. Egemen devletler tarafından oluşturulan ve bu Sözleşmeye tabi bazı hususlarda yeterliğe sahip bir bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü, benzer şekilde bu Sözleşmeyi imzalayabilir, onaylayabilir, kabul edebilir, tasdik edebilir veya bu Sözleşme 'ye katılabilir. Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü, bu durumda, bu Sözleşme ile yönetilen hususlarda yetkiye sahip olması halinde Sözleşme Tarafının hak ve yükümlülüklerini haizdir. Sözleşme Taraflarının sayısının bu Sözleşme açısından anlam taşıması durumunda, bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü, Sözleşme 'ye Taraf olan üye Devletlerine ilave olarak Sözleşme 'ye Taraf olarak sayılmaz.
2. Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü, imza, onay, kabul, tasdik veya katılma sırasında, üye Devletleri tarafından bu örgüte hangi yeterliklerin devredildiğine ilişkin olarak bu Sözleşme ile yönetilen hususları belirleyen saklayıcıya bir beyanda bulunur. Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü, bu fıkra da bahsi geçen beyanda belirtilen yeni yetki transferleri de dahil olmak üzere, yetki dağılımında yapılan herhangi bir değişikliği saklayıcıya ivedilikle bildirir.
3. Bu Sözleşme 'deki "Sözleşme 'ye Taraf", "Sözleşme 'ye Taraflar", "Devlet" veya "Devletler" terimlerine yapılan herhangi bir atıf, içeriğin öyle gerektirmesi halinde, bir bölgesel ekonomik entegrasyon örgütüne aynı zamanda uygulanır.
4. Bir bölgesel ekonomik entegrasyon örgütünün çelişen kuralları bu Sözleşme 'den önce veya sonra kabul edilse veya yürürlüğe girse de, bu Sözleşme, söz konusu kuralların yerine: (a) 4. maddeye göre, çare böyle bir örgütün üyesi olan bir Devlette aranır ve 1.maddenin 1. fıkrası uyarınca ilgili tüm Devletlerin böyle bir örgütün üyesi olduğu; veya (b) bu tür bir örgütün üye Devletleri arasındaki kararların tanınması veya uygulanması söz konusu olduğu durumlarda geçmez.

Madde 13

Birleşik olmayan hukuk sistemleri

1. Bir Sözleşme Tarafının, bu Sözleşme 'de ele alınan hususlarla ilgili olarak farklı hukuk sistemlerinin uygulanabilir olduğu iki veya daha fazla bölgesel birime sahip olması halinde, imza, onay, kabul, tasdik veya katılma sırasında, bu Sözleşme'nin tüm bölgesel birimlerini veya yalnızca bir veya daha fazlasını, kapsayacağını beyan edebilir ve istediği zaman başka bir açıklamada bulunarak beyanını değiştirebilir.

2. Bu beyanlar, saklayıcıya bildirilecek ve Sözleşme'nin kapsadığı bölgesel birimler bunlarda açıkça belirtecektir.

3. Bir Sözleşme Tarafının, bu Sözleşme 'de ele alınan hususlarla ilgili olarak farklı hukuk sistemlerinin uygulanabilir olduğu iki veya daha fazla bölgesel birime sahip olması halinde:

(a) Bir Devletin kanunlarına veya usul kurallarına yapılan herhangi bir atıf uygun olan hallerde, ilgili bölgesel birimde yürürlükte olan kanun veya usul kurallarına atıfta bulunacak şekilde yorumlanır;

(b) Bir Devletteki işyerine yapılan herhangi bir atıf, uygun olan hallerde, ilgili bölgesel birimdeki işyerine atıfta bulunacak şekilde yorumlanır;

4. Bir Sözleşme Tarafının, bu maddenin 1.fıkrası uyarınca herhangi bir beyanda bulunmaması halinde, Sözleşme bu Devletin tüm bölgesel birimlerini kapsayacaktır.

Madde 14

Yürürlüğe Girme

1. Bu Sözleşme, üçüncü onaylama, kabul, tasdik ya da katılım belgesinin tevdiinden altı ay sonra yürürlüğe girer.
2. Bir Devlet, üçüncü onay, kabul, tasdik ya da katılım belgesinin tevdiinden sonra bu Sözleşmeyi, onayladığında, kabul ettiğinde, tasdik ettiğinde veya bu Sözleşme 'ye katıldığında, Sözleşme üçüncü onay, kabul, tasdik ya da katılım belgesinin tevdiinden altı ay sonra bahse konu Devlette yürürlüğe girer. Söz konusu madde de atıfta bulunulan beyanın bildiriminden altı ay sonra 13. Madde uyarınca bu Sözleşme'nin kapsamının genişletildiği bölgesel birime yönelik Sözleşme yürürlüğe girer.

Madde 15

Değişiklik

1. Sözleşme Taraflarından herhangi biri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine sunmak suretiyle iş bu Sözleşme 'ye değişiklik önerisinde bulunabilir. Bunun üzerine Genel Sekreter teklif edilen değişikliği, teklifi değerlendirmek ve oylamak amacıyla Sözleşme 'ye Taraflar Konferansı düzenlenmesi tercih edip etmediklerini belirtmelerini Sözleşme 'ye Taraf olanlara bildirir. Bu bildirim tarihinden itibaren dört ay içerisinde, Sözleşme' ye Taraf olanların en az üçte birinin bu tür bir Konferansı tercih etmesi durumunda, Genel Sekreter Konferansı Birleşmiş Milletler himayesinde gerçekleştirir.
2. Sözleşme' ye Taraflar Konferansı esnasında, her değişiklik üzerinde oydaşma sağlanması için her türlü çaba gösterilir. Oydaşma sağlanması amacıyla tüm çabalar tükenirse ve oydaşmaya varılamazsa, değişikliğin kabul edilmesi için, son çare olarak, Konferansa katılan ve oy kullanan Tarafların üçte iki çoğunluğunun oyu aranır.

3. Kabul edilen bir değişiklik, saklayıcı tarafından Sözleşme' nin tüm Taraflarına onay, kabul veya tasdik için sunulur.
4. Kabul edilen bir değişiklik, üçüncü onay, kabul veya tasdik belgesinin tevdi tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer. Bir değişiklik yürürlüğe girdiğinde, Sözleşme' ye bağlı olduğunu onaylayan Sözleşme' ye Taraflar üzerinde bağlayıcı olur.
5. Bir Sözleşme Tarafı, üçüncü onay, kabul veya tasdik belgesinin tevdiini müteakip bir değişikliği onaylar, kabul eder veya tasdik ederse, söz konusu değişiklik, Sözleşme' ye Taraf Devlette, onay, kabul veya tasdik belgesinin tevdi tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 16

Fesih

1. Bir Sözleşme Tarafı, saklayıcıya hitaben yazılı olarak resmi bir bildirim ile bu Sözleşme' yi feshedebilir. Fesih, bu Sözleşme' nin uygulandığı birleşik olmayan bir hukuk sisteminin geçerli olduğu belirli bölgesel birimlerle sınırlandırılabilir.
2. Fesih, saklayıcı tarafından bildirim alınmasını müteakip 12 ay sonra yürürlüğe girer. Feshin yürürlüğe girmesi için daha uzun bir sürenin belirtilmesi durumunda, fesih, bildirim saklayıcı tarafından alındıktan sonra söz konusu uzun sürenin bitiminde yürürlüğe girer. Sözleşme, fesih yürürlüğe girmeden önce yapılmış olan uzlaşma anlaşmalarına uygulanmaya devam edecektir.

Aynı derecede geçerli Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca geçerli metinler tek bir asıl nüsha tanzim edilmiştir.